

Kontrolné orgány tradičných, regionálnych potravín registrovaných v rámci Politiky kvality EÚ

Úradná kontrola poľnohospodárskych výrobkov a potravín s „Chráneným označením pôvodu“, „Chráneným zemepisným označením“, označením „Zaručená tradičná špecialita“ a liehovín so zemepisným označením (ZO) sa rozdeľuje na predtrhovú a trhovú kontrolu.

Predtrhová kontrola sa týka overovania dodržiavania danej špecifikácie a je vykonávaná dvoma organizáciami splnomocnenými MPRV SR (t. j. Štátnou veterinárnou a potravinovou správou a EUROFINS BEL/NOVAMANN s. r. o.). Obidve organizácie sú akreditované Slovenskou akreditačnou národnou službou ako certifikačné orgány v zmysle požiadaviek STN EN ISO/IEC 17065 „Posudzovanie zhody – Požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu výrobkov, procesov a služieb“ vykonávať certifikáciu poľnohospodárskych a potravinárskych produktov.

Trhová kontrola poľnohospodárskych výrobkov a potravín s „Chráneným označením pôvodu“, „Chráneným zemepisným označením“, označením „Zaručená tradičná špecialita“ a liehovín so zemepisným označením (ZO) je realizovaná pri výrobkoch uvedených už na trh a vykonáva ju Štátna veterinárna a potravinová správa“ v zmysle zákona NR SR č. 152/95 Z. z. o potravinách a nariadenia (ES) č. 882/2004 EP a ER. Pri realizácii trhovej kontroly je dôležitá informácia týkajúca sa registrácie výrobku. Táto informácia je uverejňovaná Európskou Komisiou v Úradnom vestníku EÚ.

Spoločnosť EUROFINS BEL/NOVAMANN s. r. o. pripravuje národný plán úradných kontrol na základe údajov získaných od ministerstva, týkajúcich sa ukončenia schvaľovacích procesov jednotlivých výrobkov s označením „CHOP“, „CHZO“ a „ZTŠ“ a ďalej uzatvorenia zmluvného vzťahu s výrobcami potravín. Súčasťou plánu úradnej kontroly je aj plán odberu vzoriek. Odber vzoriek je zabezpečený pri každej jednotlivej kontrole overovania dodržiavania špecifikácie výrobku a u každého výrobcu takéhoto výrobku. Odoberané vzorky sa pri kontrole analyzujú najmä na špecifické fyzikálno-chemické, senzorické znaky dané špecifikáciou výrobku a liehoviny. Analýza sa uskutočňuje v akreditovaných laboratóriách (Výročná správa z úradnej kontroly za rok 2015, 2016).

Informácie z národného plánu kontrol sú využívané aj na tvorbu ročných plánov kontrolnej činnosti. Spoločnosť EUROFINS BEL/NOVAMANN s. r. o. pre potreby autorizovanej činnosti vedie databázu výrobcov potravín s označením „CHOP“, „CHZO“ a „ZTŠ“ a liehovín so zemepisným označením, s ktorými má uzatvorený zmluvný vzťah. Databáza je aktualizovaná pri každej registrácii potraviny s označením „CHOP“, „CHZO“ a „ZTŠ“. Vzhľadom na špecifické kompetencie delegované ministerstvom a skutočnosť, že samotný výkon predtrhovej kontroly overovania dodržiavania špecifikácie sa riadi akreditovaným

postupom daným v príručke kvality autorizovanej osoby, sa frekvencia kontrol neriadi prioritne rizikovosťou výrobku (potraviny s „CHOP“, „CHZO“ a „ZTŠ“), ale nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny a liehoviny so zemepisným označením v zmysle nariadenia (ES) č. 110/2008 EP a ER (Výročná správa z úradnej kontroly za rok 2015, 2016).